

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — III. Negyedévre . . . 3 kor. — III.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — III. Negyedévre . . . 4 kor. 50 fl.

Feloldó szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL

Debrecen, Főter Lamprecht-palota, földszint az udvarban hátul.

Osztrák intrika.

Bécsben megindult az intrika a közös pénzügyminiszteri szék betöltése körül; célja az, hogy ez a közös állás is osztrák embernek jusson és így a közös kormánynak egyetlen magyar tagja se legyen.

Ki is eszelték már a formulát, melylyel a magyarokat beakarják csapni. Azt mondják, hogy az osztrák-magyar bank kormányzóját kell kinevezni a közös pénzügyminiszteri állásra; akkor sorrend szerint úgy is magyar kormányzó jön a bank élére. Sőt a magyarok még nyerni fognak, mert esetleg még különválasztják a bosnyák ügyeket, mint pl. a hadügyminiszteriumban a tengerészeti osztályt és ezek intézését Thallócy Lajos osztályfőnökre bizzák.

Ez persze csalárd okoskodás. A bankkormányzóság nem jelent semmiféle rekompenciát, mert a mostani kormányzó távozása esetén törvény és szerződés szerint Magyarországot illeti ez az állás; Thallócy pedig addig is vezette a bosnyák osztályt. Tehát csak a képtelenség állna elő, hogy Magyarországnak a kö-

zösnek csufolt kormányban egyetlen hely sem jutna.

Szomorú tény az, hogy az úgynevezett közös miniszterek tényleg osztrák miniszterek. A külügyminiszter a külföld színe előtt osztrák-birodalmi kancellár. A hadügyminiszter meg épen-séggel osztrák katona; erre az állásra mindig osztrák tábornokot neveznek ki, a ki — mint mindenki, a ki olvasni akarja, olvashatja — öles betűkkel írja ajtájára „Reichskriegsminister“ és így is ír alá mindent.

Ilyen körülmények között szinte mellékesnek látszik, hogy van-e vagy nincs magyar ember a közös miniszterek között; de tulajdonképpen éppen ezekre a körülményekre való tekintettel nagyon fontos, hogy ebben az osztrák táborban legalább egy magyar ember legyen, még ha ennek át is kell vedlenie osztrákká és előtte idegen formákban és nyelven kell hivataloskodnia. A szívét mégsem vehetik ki és lelkében magyar marad; a tulkapó osztrák követeléseknek állandó féke és a magyar felfogásnak mégis csak szószólója. Legalább Kállay az volt és minden utódjának ennek kell lennie.

Intim körökben jól tudják, hogy Kállay az ő elszigetelt bécsi állásában sok és nehéz harcot vívott Magyarország érdekében és talán éppen ez a tény okozza, hogy a közös osztrákok most egészen mentesíteni akarják magukat az osztrák befolyástól.

Nincs írott törvényünk, mely szabályozná a magyarok részvételét a közös kormányzásban, de szokásjog igen is van. Eddig a közös miniszterek egyike mindig magyar volt és ha a szokásjog megfelelne a természetes jognak, akkor tulajdonképpen válto-gazdáknak kellene folynia és felváltva, hol egy magyarnak és két osztráknak, hol két magyarnak és egy osztráknak kellene a közös miniszteri székekben ülniök.

És az osztrákoknak mégis van arcuk, hogy a magyarokat, a nekik jutott egy miniszteri szék-ből is ki akarják szorítani. Akarjuk hinni, hogy ebből a galád tervből nem lesz semmi és hogy még a mostani magyar kormány sem lesz olyan pipogya, hogy hozzájáruljon az osztrákoknak ilyen újabb térfoglalásához.

Kitünő módszer.

Csetepaté ur, dacára a nevének boldog egyetértésben és csendességben élt az ő kedves hitestársával. Hozzájárult ehhez egy kis vagyoni jólét is s bár most a fulasztó hőségben ők is megtehették volna, hogy fürdőre menjenek, itthon maradtak és estéjük rendezésére fordították a fürdőzésre szánt költségeket.

Csetepaté ur, ma mikor hazament az volt az első kérdése az ő kedves élete párjához:

- Lelkem, rendben vagytok-e?
- Rendben.
- Nagy vacsora lesz?
- Igen. Tíz fogásból fog állani.
- Helyes? Kiket hívtál meg?
- Mindazokat, a kiket te mondtál.
- Szóval huszan leszünk.
- Dehogy! Huszonketten. Tudod a névsort megtoldottam. Magamtól is hívtam két vendéget.
- Kiket?
- Csiricsári urat és kedves neje ő nagyságát.

Csetepaté ur majd hogy sóbálványá nem változott.

— Mit tettél? Mit tettél. Hogy hivhattad meg Csiricsáriékat, hiszen azok nem illenek a keretbe. A vendégeim, ha megtudják, hogy még olyan népséggel is bizalmas barátságban állunk, mint Csiricsáriék, menten megszakítanak velünk minden érintkezést. Elveszítjük ezt a fényes társadalmi pozíciót.

Csetepatének nagysága belátta, hogy helytelenül cselekedett, de már nem lehetett a dolgon segíteni, hiszen a meghívást Csiricsáriék megkapták és Csiricsáriné már tizenkilencszer üzent hozzá, hogy a feketeselyem aljat és a fehérbluzt veszi fel. Azt hiszi jó lesz, ha így megy el az estéjre.

Csetepaté ur a kalapja és a botja után nyult. Indulni készült.

— Hová mégy? — kérdezte aggódva a felesége.

— Megyek! Megyek! Tanácsot kérek valakitől, hogy mit tegyek. Mindenáron meg kell akadályoznom, hogy Csiricsáriék eljőjenek a mai estéjre.

Csetepaté ur el is ment s órákig sétált az utcán. Törte a fejét, de nem tudott kibontakozást találni. Egyszerre jó ismerőse akad az utjába.

— Hová mégy? — kérdezte tőle Csetepaté.

— Barátom bajban vagyok. Csiricsári tartozik nekem száz forinttal és nem bírom azt az embert sehol se megtalálni, mindenütt kerül. De ma még fel kell lelnem.

— No csak keresd, sok szerencséd hozzá kedves Birbli barátom.

Csetepaté ur majd kiugrott a bőréből úgy megörült a felfedezésnek. Szaladt haza, örömeiben össze-vissza csókolta a feleségét.

— Lelkem galambom, megvagyunk mentve. Csiricsáriék nem lesznek itt az estéjén.

Erre leült s levelet irt Csiricsáriékhoz. Rövid pár szóból állott.

„Kedves Csiricsári ur!
Ma estére okvetlenül várom önöket. Itt lesz Birbli ur is a nejevel!”

És Csetepatéék kitünően mulattak. Csiricsáriék nem mentek el.

Drusza.

**A katonazenekar hangversenye
a vasuti vendéglőben.**

A katonazenekar ma szombaton este, a vasuti vendéglőnek a város felőli szabad terraszán hangversenyt rendez.

Tisztelettel OTTÓ SÁNDOR vendéglős.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Elnök: Dániel Gábor.

Az irományok előterjesztése után

Elnök: Jelenti, hogy a napirend következik.

Mezőssy Béla: Dániel Ernő báró tegnapi beszédét hazafiasnak mondja, szerinte többet ér ez, mint egész hivatalos ténykedése a múltban. Foglalkozik a beszéddel. Erdemileg bírálja azt. Azt mondja Dániel, hogy az ellenzék harca időszerűtlen, mert nincs elkészítve a koronánál kellőleg a talaj. Hát ki ebben a bűnös? Nem a szabadelpvűpárt? (Ugy van! a szélsőbalon.)

Olay Lajos: Ne diskuráljanak ott államtitkár jelölt urak.

Mezőssy Béla: Az ellenzék azzal vádolják, hogy végletekig viszi a dolgot. Elismeri. Igaz, de éppen úgy a végletekbe viszik a tuloldalon is. Nos hát, melyik a becsületesebb álláspont. Végletekig vinni a küzdelmet a nemzeti jogokért vagy végletekig vinni az ezek ellen való rideg elzárkózást. Mielőtt beszédébe belekezdene, a Ház engedelmével a maga személyére vonatkozólag tesz egy kijelentést. Egyik fővárosi lap azt írta volt, hogy az ellenzék küzdő tagjait mind valami érdekszáll fűzi a küzdelemhez. Ezt kerekén vissza utasítja. Ő soha nem kért semmit, sem bukott, sem létező, sem jövődó miniszterektől. Ő hivatását úgy teljesíti, a mint lelke diktálja. (Helyeslés.) Rátérve a miniszterelnök programjára, élesen bírálja azt. A miniszterelnök eddig úgy ült itt, rejtélyes, mosolygó arcával, mint egy színész, senki sem látta és láthatta, mit érezhet, tegnapelőtt azonban már a maga teljeségében, egész műveltségében jelentkezett. És megláttuk őt akként, mint ösmertük, mint horvát bánt, a maga erőszakosságában, rettenetességében, miként Horvátországban uralkodott. Ottani uralkodása alatt rémuralmat honosított ott meg. És ezt a magyar állam supremációjára nevében tette. No hát tiltakozunk ez ellen. Mi zsarnokok nem voltunk soha. (Ugy van! a szélsőbalon.) De a miniszterelnök tegnapi kibontakozásából azt is látja, hogy a szabadelpvűpárt örömmel üdvözölte a bánt, mintha mondanák: Ilyen ember kell nekünk. Ezt ugyan egyrészt természetesen is találja. Széll Kálmán megbukott...

Issekutz Győző: Miért buktatták meg! (Zaj)

Madarász József: Maguk buktatták el.

Mezőssy Béla: ... mert megunták már őt. Amide figyelmezteti a miniszterelnököt, ne bizza el magát nagyon a felhangzó tapsok hallatára. Nem őszinte ám ez a taps. (Ugy van! a szélsőbalon.)

Werner Gyula: Ne gyanúsítson! (Zaj.)

Mezőssy Béla: Soha életébe nem gyanúsított senkit, a ki pedig ilyet gondol, álljon elébe.

Werner Gyula: Hát az nem gyanúsítás, hogy azt mondja: nem őszinte a taps!?

Mezőssy Béla: A megnyilatkozott motívumokból nem itélhet másként. — Mikor a ban, mint designált miniszterelnök idejött, hogy kabinetet alakítsa, a szabadelpvűpárt egy része — és ez nyílt titok — összejövetelt tartott, a melyen nyíltan hangoztatták, hogy nem szívesen fogadják a miniszterelnököt.

Kubinyi Géza: Ez igaz!

Felkiáltások a szélsőbalról: No hát!

Mezőssy Béla: Hát kérem változott azóta a helyzet? Szeriate nem. Hogy vál-

tozhatott hát meg a véleményük. Talán a miniszterelnöki program kielégítette őket?

Gajáry Géza: Ezt bizza ránk.

Percel Dezső: Ezt majd mi bíráljuk el.

Mezőssy Béla: Ha közbeszóló képviselő megmagyarazza a változást, köszönettel veszi, addig azonban csak szavait ismételteti, hogy ne bizza el magát a felhangzott tapsoktól. (Tetszés a szélsőbalon.) A mi a függetlenségi-pártot illeti, meggyőződése az, hogyha a párt ösmerte volna előre a miniszterelnöknek programját, egyetlen tagja sem akadt volna, kezdve Kossuthtól, a legesekélyebb emberig, a ki csak szóba állott is volna a kormányelnökkel. A miniszterelnöknek már eddig három ballépése volt. Egyik a katonajavaslat, másik az 1899. XXX. törvények, a harmadik a házfelosztásról nyilatkozat. A miniszterelnök a házfelosztási kijelentésével tapogatózott, vajjon mit szólna hozzá az ellenzék, a nemzet, ha felosztaná a Házat az exlexben? Nos, hát láthatta az ellenzék egységes felzúdulását e kérdésre. (Ugy van! a szélsőbalon.)

Az iskolákban mikor feltételes okhatározó mellékmondatot kellett írni, nagy félelem töltötte el mert nem tudott. Ma napság könnyebb dolguk van az iskolásoknak. Ha ilyen mondatokat adnak fel, egyszerűen felütik a miniszterelnök bármely beszédét s leírják abból akármelyik mondatot, egyetlen egy sem egyenes, nyílt, hanem mind feltételesek azok. (Nagy tetszés a szélsőbalon.) A miniszterelnök a klotúrról beszélt. Ezzel ismét ballépést követett el. Ha önálló magyar nemzeti állam volnánk, úgy, hogy függetlenül állnánk, egy oldalról sem lekötve, ő lenne az első, a ki odatartaná a száját a klotúrnek, tegyék rá a szájkosarat. De addig míg nekünk a szólásszabadság egyetlen legnagyobb fegyverünk. Addig a miniszterelnöknek ily könnyelműen hangoztatni a klotúrt nem lehet és nem szabad. (Nagy tetszés a szélsőbalon.)

Rónay Károly: Hiszen ez a sok szó teszi tönkre az országot. (Zaj a szélsőbalon.)

Olay Lajos: Mit akar az öreg?

Hock János: Inkább tönkre teszi a hallgatás.

Mezőssy Béla: Véleménye, hogy ez a sok szó kevésbé teszi tönkre az országot, mint, az amelyekkel a közbeszóló képviselő szavazni szokott. (Derűtség balról.) A miniszterelnököt egyrésztől üdvözli. És pedig azért, mert ha a miniszterelnök fel fog menni a koronának előterjeszteni, — a mi előbb-utóbb úgy is be kell, hogy következzen, — hogy nemzeti vívmányok nélkül nem mehet semmire, neki a korona inkább elfogja hinni, mert a miniszterelnököt úgy is csak félig tartják magyarnak.) Tetszés a szélsőbalon.) Hosszasan foglalkozik ezután az osztrák kormányválsággal. Tudni szeretné mi volt a Körber hirhedt memorandumában. Mert, ha valaki a császárnak programot ad, mely a miként az események mutatják, megnyerte a császár tetszését, azt nem teheti a saját szakálára, hanem előzetes megállapodások után. Tudnunk kell tehát azt, hogy abban a programban nines-e valami támadás mi ellenünk és ez ellen már eleve tiltakoznunk kell. (Viharos helyeslés a szélsőbalon.) Az absolutismusról szólva véleménye ez: a ki kívánja az absolutismust az hülye, a ki kísérletezni akar vele az örült, a ki fél tőle az gyáva. (Taps a balon és szélsőbalon.) A miket különben előtte szóló képviselők az absolutismusról beszéltek, azt félreértette a miniszterelnök. (Ugy

van! a szélsőbalon.) A kard kihullhat kezünkből, kicsavarhatják, de le nem tesszük soha, míg ki nem küzdjük a nemzet jogait. (Hosszas éljenzés, taps a szélsőbalról.) Neki az az impressziója, hogy a korona tanácsosai nem végzik helyesen kötelességüket. (Ugy van! a szélsőbalon.) Boldog királya, csak boldog nemzetnek lehet. Nem tud olyan magasra felemelkedni, hogy megbírálhassa a korona boldogságát, de azt tudja, azt érzi, hogy a nemzet nem boldog. Megismétlődött az az eset, a midőn az egyik méregpohár a nemzet, a másik a korona kezében van. Apró események sokszor nagy dolgokat szülnék. A nemzetnek győznie kell, győzelemre kell jutni, mert, ha a nemzet boldog, boldog annak a királya is, de ha a nemzetet veszély fenyegeti, veszélyeztetve van a dinasztia is. A miniszterelnök programját nem veszi tudomásul. (Hosszas meg-megújuló taps, éljenzés a szélsőbalon.)

Gajáry Géza: Személyes kérdésben szólalt fel. Mezőssy kétségbe vonta őszinteségét, a melylyel a miniszterelnökhöz ragaszkodik. Nem tudja miért tette.

Mezőssy Béla: Mert közbeszólt.

Gajáry Géza: És miért választott ki éppen engem?

Krasznay Ferenc: Mert típusa ez árnyalatnak.

Fáy István: Mert kotyogott.

Elnök: Ilyen kifejezést ne tessék használni.

Fáy István: Csak öt idéztem szó szerint.

Gajáry Géza: Megvallja őszintén, hogy a miniszterelnököt nem fogadták valami nagy bizalommal, de tegnapelőtt meggyőződött róla, hogy igazi liberális, hogy egész ember. (Viharos derűtség.) Azóta tör ki tapsviharban.

Lengyel Zoltán: Azt tessék megmondani, melyik miniszterelnöknek nem tapsolt! (Ugy van! a szélsőbalon.)

Gajáry Géza: Megösmerte a miniszterelnököt, látja, hogy egész ember. Követi őt testtel lélekkel. (Viharos derűtség.)

Felkiáltások a szélsőbalon: Hát szívvel nem, csak testtel? (Derűtség.)

Rónay Károly: Személyes kérdésben megmagyarazta közbeszólását.

Mezőssy Béla: Kijelenti, hogy megjegyzéseit csupán azért tette, mert közbeszóltak.

Gajáry Géza: Személyes kérdésben ismételtén kijelenti, miért támogatja a miniszterelnököt. Azért és csakis azért, mert Fejérváry báró megnyugtatta őket a miniszterelnök programját illetőleg. (Mozgás a balon és szélsőbalon.)

Elnök: Az ülést öt percre felfüggeszti.

Egyház és iskola.

A debreceni papválasztás.

Értesítés a lelkészválasztás ügyében.

Az egyháztanács 1903. július 12-én hozott azon határozatát, melyben a jogosult választók két harmadának, sőt még ennél is nagyobb többségének hiteles alakban kifejezett kívánsága ellenére a Szele György lelkész ur meghívásának az esperesi hivatalhoz való bejelentését, *noha ez a törvény szerint az egyháztanácsnak kötelessége lett volna*, mellőzte és az üressedésbe levő lel-

Tolnai Dániel czipőraktára

Piacz-utca 49. szám. postával szemben.

ajánlja ujdonságait a legdivatosabb nyári czipőkben

hölgyek, urak és gyermekek részére.

Lawn-tennis- és kerékpárczipők nagy választékban

készi állásnak pályázat útján való betöltését határozta el, megfelelőbbéztük.

Az esperes ur törvénytisztelete és igazságérzete minden bizonynyal helyet át ennek a felelőbbésnek és a Szele György ur meghívása iránt a további eljárást elrendeli.

A Szele-párt ügye a diadal útján halad előre és pedig feltartóztatlanul. És még akkor is, ha bekövetkeznék — a mi képtelenség — hogy ha egyházközségünk választóinak határozott kívánsága ellenére a meghívás nem sikerülne: a győzelem kétségtelenül a mi hatalmas pártunké lesz; mert Szele György ur, a mint megigérté pályázni fog és mi az ő lobogóját — Isten segítségével — minden akadályon keresztül diadalra fogjuk vinni.

Az ellenkező híreszteléseknek ne adjon hitelt pártunk hívei közül senki. Erősen álljunk; velünk az igazság! Velünk a diadal!

A Szele-párt végrehajtóbizottsága.

Uj tanár a tanítóképezdén. A debreceni ev. ref. tanítóképző intézetben Kovács Lajos igazgató halála folytán heti harminc óra helyettesítése vált szükségessé. Az igazgatóság már megtette a helyettesítés előzetes intézkedéseit és az 1903—904. tanév folyamára Kutasi Károly helyettes tanárt óhajtja alkalmazni. Az ezirányú javaslatát most érkezett be a püspökséghez.

A főiskolai anyakönyvtár segélye. A muzeumok és könyvtárak országos felügyelősége 9000 korona segélyt adott a debreceni főiskola anyakönyvtárának céljaira. A felügyelőség most megkereste a főiskolát, hogy a megadott segély hova fordításáról adjon részletes kimutatást.

Kitünő tanítónők. Dóci Gedeon igazgató részletes statisztikát dolgozott ki az ev. ref. tanítónők képezde növendékeinek múlt évi előmeneteléről. E statisztika szerint harminchárman tettek tanítónői képességi vizsgát, ezek közül nyolcat kitünően, tizet jelesen, nyolcat jól és hetet kielégítően képesítették. Kitünő oklevelet nyertek a következő új tanítónők: Biró Irén, Géhl Katalin, Harsányi Margit, Klainik Juliánna, Nagy Erzsébet, Spinger Stefánia, Teleki Janka és Török Erzsébet.

Ötvenezer koronás segélykérvény. A máramaroszi ev. ref. főgimnázium igazgatótanácsa 50,000 korona államsegélyt kér a közoktatásügyi kormánytól. E kérvényt a püspöki hivatal meleg ajánlásával tegnap ment föl Wlassics miniszterhez.

Uj zsidótemplom Mikepércsen. A mikepércsi orthodox zsidók imaházat akarnak építeni. Mivel azonban vagyonuk e célra nincs, a templomépítéshez szükséges összeget könyöradományok gyűjtése útján szeretnék összehozni. Ez iránti kérelmüket a központi főszolgabíróság tegnap terjesztette fel a miniszterhez.

VIDÉK.

Örült a vonaton.

— Saját tudósítónktól. —

Tragikus eset történt tegnap a kassa-oderbergi vasúti vonal Csaca állomása közelében. Pár héttel ezelőtt ugyanis egy tesszeni kereskedő Redwitz Manó, felesége és felnőtt leánya kíséretében érkezett a püstyéni fürdőbe, hol a férj gyógykezelte magát. Redwitz, mint tudósítunk írja, nyolctíz nap óta rendkívül ideges és annyira izgatott volt, hogy a magaviselete feltűnt a többi vendégeknek is.

Az orvos azt ajánlotta a családnak, hogy vigyék haza. Tegnapelőtt ült vonatra a család s velük utazott egy Reichard Vilmos nevű fiatal ember is, a ki a hölgyek kérésére vállalkozott, hogy az idegbeteg embert elkísérje. A csarcai állomáson a fiatal ember és a Redwitz leánya, kiállottak a kocsifolyosóra, hogy az állomást nézzék. Később mikor a vonat már elindult és közeledtek a határ felé, a fiatalok ismét be mentek a kocsiba és leültek. Alig foglaltak helyet Redwitz felugrott és torkon ragadta a fiatal embert és eszeveszotten kiabált, hogy rabló, zsvány, a ki a leányát akarja elrabolni. Az asszony és a leány kétségbeesetten kiabáltak segítségért, meghúzták a vészféket is, mire a vonat megállott.

Az egész jelenet nem tartott tovább öt percnél s ez alatt Redwitz, a kin az örültség tört ki, csehkést kerített elő s azzal a fiatal Reichardon és a feleségén, a ki a fiatal embert iparkodott kiszabadítani, több szurást ejtett. Midőn pedig az utasok be akartak tudni a szakaszba, az örült ember, mielőtt megakadályozhatták volna, a késsel a saját nyakát vágta át és az ütérét is. A vér hatalmas sugárban ömlött szerte-széjjel. Két orvos is akart segíteni, de nem lehetett. Redwitz rövid idő alatt elvérzett és meghalt. A szerencsétlen embert a határállomáson vették hatósági vizsgálat alá, a hol már csak az öngyilkosságot lehetett megállapítani.

Postahivatal Ebesen. A nagyváradi postaigazgatóság közhírré teszi, hogy a püspökladány—körösmezői vonalon Ebes megálló rakodó helyen augusztus hó 1-től kezdve teljes működési körrel felruházott postaügynökség lép életbe, a mely postai összeköttetését részint a Debrecen 2. számú postahivatal, részint a Budapest és Királyháza közt működő 20. számú mozgóposta útján fogja kapni. A postaügynökség kézbesítési kerületébe Ebes pályaudvar telepet és Ebespusztát osztották be. Ezen helyek utolsó postája Debrecen 2. A postaügynökség ellenőrző hivatala Debrecen 2.

Uj olvasóköri. A belügyminiszter a kabai Általános Népkör alapszabályait 64,242. számú, a Hajduböszörményi Fehértói Közuti Polgári Olvasóköri alapszabályait 65,665. számú rendeleteivel tegnap látamozta.

A milliomos leány szerencsége. Az aradi dúsgazdag Neumann-család egy fiatal hölgy tagja, kinek családja néhány millió korona vagyon boldog birtokosa. Neumann Margit kisasszony sorsjegyen több ezer koronát nyert. Valóban megható naivsága a szeszélyes szerencsének, hogy áldását épen oda ontja, hol előtte biztosan játszó, spekulatív szellemek már szilárdan megvetették azt az alapot, melyet ő a furfangos szerencse egy ilyen különös ajándéka megtehetne — szegény embereknél. Hogy milyen érzelmekkel fogadhatta a véletlen e különös játékát a kisasszony, nem tudjuk, de — kiszivárgó hírek szerint — csupán a szerencse e hódolatával akar megelégedni s a nyert pénzt egy szegény leány kiházasítására akarja fordítani.

A válság.

— Távirati tudósítás. —

E pillanatban még senki sincsen tisztában azzal, hogy a válságos helyzetből, mely ma nehezebb, bonyolódtabb mint volt, miként fog kibontakozni az ország. Abban mindenki megegyezik, hogy a képviselőháznak *exlexben való feloszlata nem fog bekövetkezni.* A politikusok többsége ama nézet felé hajlik, hogy a megoldás *Khuen-Héderváry távozása lesz.* Más megoldás tényleg alig képzelhető.

A jelenlegi miniszterelnök távozása megnyugtatólag hatna a kedélyekre és ha a helyét olyan ember foglalná el, a kinek az egyéniség garanciát képez arra, hogy a nemzet kívánságai nem fognak feladatni, úgy valószínű, hogy *csakhamar helyreállana a parlamenti rend.*

Az ischli-ut.

A lapok nagy része, mint befejezett tény jelentik, hogy Khuen-Héderváry ma, szombaton elmegy Ischlbe, mert jelentést óhajt tenni a királynak a helyzetéről, felhatalmazást kérve egyúttal bizonyos intézkedések megtételére, melyek szerinte alkalmasak arra, hogy a politikai zürzavarnak véget vessenek.

A mi értesülésünk szerint még nem eldöntött dolog, hogy a miniszterelnök csakugyan ma utazik már Ischlbe. Egyelőre csak bejelentette, hogy audienciára kíván menni, de választ még nem kapott, hogy a király mikor fogadja. Lehet, sőt valószínű, hogy a felelet a mai nap folyamán megjön és akkor Khuen-Héderváry tényleg elutazik.

De ez esetben is visszaérkezik hét-főre Budapestre és mindenképen bizonyos, hogy a *jövő hét első napjai meghozzák a döntést valamelyik irányban.*

A pártközi konferencia.

A volt nemzeti párt tagjai tegnap fölvetették az eszméjét egy pártközi konferenciának, melyen megbeszelnék, hogy mily uton-módon lehetne kibontakozni a válságból.

Ugy tervezték a dolgot, hogy ezt a konferenciát szombaton este tartják meg. De utóbb aztán elállottak ettől a tervtől, helyesebben szólva, felfüggesztették néhány napra. Be akarják ugyanis várni a miniszterelnök ischli utazásának eredményét és csak *Khuen-Héderváry visszaérése után tartanák meg a tanácskozást,* ha még lesz szükség rá és ha úgy fog látszani, hogy a pártközi konferenciának még lehet valami gyakorlati haszna.

A harc vezetői kijelentették, hogy ők egy ilyen konferencia elől ugyan nem zárkoznak el, de sok értelmet se látnak benne, mert arról szó sem lehet, hogy paktumba menjenek bele és hogy paktum alapján szereljenek le.

Az obstrukció kilátásai.

Annyi kétségtelen, hogy az *obstrukció egyhamar nem jöhet zavarba.* A vitarendező-bizottság a legnagyobb agi-

Tavaszi újdonságok!

Női- és gyermekfelöltőkben, nap- és esernyőkben, selyem-, gyapju- és mosoblouzokban, övök és nyakdiszkekben, kosztümök és zsuponokban. Szolid szabott árakban beszerezhetőek

Darvas Testvéreknel,

Főter, a Hungária kávéház mellett.

tálást fejt ki és már eddig tiz napra biztosította a szónokokat, akiknek mind-egyike részére meghatározták, hogy mely alapon beszéljen és mennyi ideig.

Egyelőre tehát semmi szüksége sem merül föl annak, hogy ugynevezett technikai obstrukciót rendezzenek. Hatvan képviselő van, a ki az obstrukcióhoz csatlakozott és ezek közül mintegy ötven szólalhat föl a miniszterelnök programjának tárgyalása során.

A makói beszámoló.

Tudvalevő dolog, hogy Just Gyula vasárnap elmegy Makóra, hogy beszéljen választóinak. Vele együtt utazik több képviselő is, köztük Kossuth Ferenc, Malatinszky György, Lukács Gyula és Bizony Ákos.

E beszámoló alkalmából nagyfontosságú nyilatkozatokat várnak, amennyiben Justh után beszélni fog Kossuth Ferenc is. Értesüléseink szerint mindannyian hangsúlyozni fogják, hogy a párt tagjai közt elvi ellentétéről egyáltalában nem lehet szó.

Ugyanaz nap tart beszámolót Zilahon Lengyel Zoltán is, a ki után a vele utazó Barabás Béla is beszélni fog. Ők is hangoztatni fogják hogy elvi ellentét állás nincs a pártban.

EGYESÜLETEK.

A Zion egyleti tagok figyelmébe. A 12-éről elmaradt gyűlés a „Frohner“-éttermében e hó 19-én, vasárnap délelőtt fél 10 órakor lesz megtartva. Felkéretnek az összes Zion-tagok, hogy ezen gyűlésen mennél tömegesebben megjelenjen szíveskedjenek.

A csolnakázó-egylet az idén is rendez ünnepélyeket és regatta versenyt. Az előkészületek már folyamatban vannak. Az első ünnepélyt még e hó során megtartják.

UJDONSÁGOK.

A debreceni sertéskereskedők és hizlalók mozgalma.

A sertéskereskedelem veszélyben.

Debrecen, július 18.

A debreceni sertéskereskedők és hizlalók között nagy *elkeseredés* uralkodik. Debrecenben a jószág száj- és körmfájása miatt kimondták a határozatot, még pedig kevésé indokolt alapon, a mi Debrecen közgazdasági és kereskedelmi forgalmára mérhetlen károkat okoz.

A hiányos állategészségügyi kiigyeztetés miatt a sertéskereskedők és hizlalók most nem szállíthatják sertéseiket az osztrák piacra, még kevésbé a budapesti ferencvárosi sertésvásárra. A szállítást csupán a budapesti zárt sertés közvágóhidra történhetik, a hol a sertéseket három nap alatt le kell vágatni. Ez pedig nagy károsodással, mérhetlen veszteségekkel jár a debreceni gazdákra, különösen a sertéshizlalók és sertéskereskedőkre.

Érthető módon keserítette el ez a debreceni sertéskereskedőket, a kik az

indokolatlan helyi viszonyok és akadékoskodások miatt üzleti pangás alatt állanak. Küldöttségileg kerestek orvoslást a földművelésügyi miniszterium referens osztálytanácsosánál, de ott kevés reményiséget nyújtottak nekik.

A sertéskereskedők és hizlalók azonban nem egykönnyen nyugosznak meg sem a helyi rendelkezés, sem az osztálytanácsosi biztatásban. — Rájuk nézve minden nap nagyobb és nagyobb károkat teremt s radikális orvoslást kell provokálniok. Ezért is ötven tagu küldöttséget szerveznek, a mely egyenesen Darányi miniszter elé vonul.

A küldöttség tagjai a miniszter előtt kifejtették, hogy Debrecenben koránt sincs olyan veszedelem a sertés állományban, mint a hogy azt felfújták.

Ki akarják fejteni, hogy lábfájásos marha alig található. A mi pedig a szájfájást illeti, az csakis a marhaállományban ütött ki, sertéseken pedig egyáltalában elő sem fordult. De különösen ki akarják fejteni, hogy a sertések között Debrecenben, sőt egész vidékén sehol semmitéle láb- vagy körmfájás nincs. Végül megkérik a minisztert, hogy ne egyoldalú információ határozzon, de meghallgatva őket, küldjön ki egy állatorvosokból álló bizottságot, a melynek lelkiismeretes vizsgálata konstatálni fogja, hogy Debrecenben csak hire van a sertésveszedelemnek.

A sertéskereskedők és gazdák, a kik erről megvannak győződve, rendkívül elkeseredetten zugolódnak a nagy károsodások miatt. Bajukra ezért keresnek sürgős orvoslást s mozgalmuk pártolása és támogatására felkeresik és felkérlik ugya főispánt, mint a polgármestert. A céltalan elzárások tönkre teszik a Debrecen közgazdasági és kereskedelmi életére eddig haszonnal járó forgalmat, a sertéskereskedést pedig, a mely a mult évben nyert egy kis lendületet, teljesen a végveszedelembe sodorják.

A sertéskereskedők panasza és mozgalma nem maradhat eredmény nélkül, mert a rajtuk esett sérelem nemcsak a hizlalókra, de Debrecen város egész kereskedelmére felette káros hatással van.

* Vasárnapi istentiszteletek. Holnap, vasárnap az ev. ref. templomokban a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban Könyves Tóth Kálmán lelkész. Kistemplomban Jánosi Zoltán lelkész. Ujtemplomban Szombathy István nagyszalontai segédlelkész. Ispótyi-templomban Csighy Andor segédlelkész. Csapókeri imaházban Kovács János népiskolai felügyelő. Uray Sándor püspöki segédlelkész délután 3 órakor népszerű bibliamagyarázatot tart a Nagytemplomban.

* A dandárparancsnok itthon. Kaffka Ignác tábornok dandárparancsnok Nagyváradról, hol az ott állomásozó honvédezek felett tartott több napi szemlét, Debrecenbe hazaérkezett.

* Simonffy Imre diszpolgári oklevele. Simonffy Imre királyi tanácsos, nyugalmazott polgármester diszpolgári oklevelének szövegét tegnap álli-

totta össze Vecsey Imre főjegyző. — A pompás diszoklevelet, a melynek könyvkötői munkáját Dávidházy Kálmán könyvkötő készítette, legközelebb átadják a nyugalmazott polgármesternek.

* A városi tanács ülése. A városi tanács tegnap délelőtt Kovács József polgármester elnöklésével ülést tartott, a melyen több folyó ügy mellett az iskolák rendezésére vonatkozólag hozott határozatot.

* Rákóci-ünnep a Nagyerdőn. Leidenfrost Ármin pirotechnikus holnap Rákóci-ünnepélyt rendez a Nagyerdőn. Az ünnepély délután veszi kezdetét a Leveles háta megett — sátrak, hajóhinta, pózنامászás, zsákbaftás mulattatják a közönséget. Este nagy tűzijáték tizenkét érdekes programszámmal. Belépő díj 1 korona, 60, 40 és 20 fillér.

* Az anyakönyvvezető szabadságon. Oláh Imre m. kir. állami anyakönyvvezető ma kezdi meg egy hónapra terjedő nyári szabadságát, melyet földesi nyaralójában fog eltölteni. Távoléte alatt Járossy Lajos h. anyakönyvvezető és Nagy Gyula helyettesítik.

* A szocialisták Héderváry ellen. Tegnap délután az utcasarkokat apró piros falragaszok lepték el. A debreceni szocialdemokrata-párt elnöksége ragasztatta ki a hirdetményeket. Felszólítja a kisipari, mezőgazdasági munkásokat, munkásnőket, hogy vasárnap délután 3 órakor tartandó népgyűlésen jelenjenek meg az Otthon-vendéglő udvarán. A népgyűlés tárgya a munkás nép helyzetének megbeszélése lesz. A falragasz erős hangon ront neki Héderváry miniszterelnöknek. A népgyűlésen, mint hírlik, a budapesti központ több vezető szocialistája is részt fog venni. — A rendőrség részéről Szombathy János fogalmazó lesz jelen az ülésen.

* Iparváltások és megszüntetések. Legutóbbi kimutatásunk óta a következők váltottak Debrecenben iparrendélt: Goldstein Gyula borbély, Fülöp László hentes, Eiszlitz Miksa fénymázoló és Almási József borbély. Beszüntették iparukat: Szilágyi Sándor cipész, Brann Mihály borbély, id. Bujdosó Ferenc kaptafafaragó, Nyiri János csizmadia, Bacsó Jánosné hentes és Szalontai Mihály kőműves.

* Mozgalom a talyigássor miatt. Megemlítettük, hogy a Széchenyi-utca végén lakó haztulajdonosok között mozgalom indult meg a közegészségre ártalmas talyigássor elhelyezése miatt. A haztulajdonosok tegnap terjedelmes kérvényt nyújtottak be a városi tanácshoz, amelyben elpanaszolják sérelmeiket és orvoslást kérnek. Panaszaik során elmondják, hogy lakásaikat a talyigássor büze miatt nem tudják kiadni és a közterheket jövedelem híján is fedezniök kell. Ez az állapot anyagi megromlásukhoz vezet, ha csak a tanács helyes intézkedéssel nem segít az ő mizerabilis állapotukon.

* Iparosok kedvezményes utazása. A debreceni kereskedelmi- és iparkamara a következőkről értesíti kerülete iparosait: Kedvező alkalom kínálkozik arra, hogy iparosok, segédek és tanoncok Budapesten megtekinthessék a technológiai iparmúzeum helyiségében meg-

nyílt kisipari munkagép-kiállítást, továbbá az augusztus 20-án, ugyancsak Budapesten megnyíló tanonc- és munka-kiállítást. A kereskedelemügyi miniszter ur ugyanis megengedte, hogy az ezen kiállítás megtekintésére legalább 10 főnyi csoportokban Budapestre és visszautazó iparosok, iparossegédek és tanoncok és ez utóbbiak tanítói a m. kir. államvasutak összes vonalain és a kezelése alatt álló helyi érdekű vasutakon a lakóhelyükhöz legközelebb levő vasuti állomásról Budapestre és vissza szomszédos forgalmi viszonylatok kivételével, személy- és vegyes vonatokon a III. kocsiosztályban féláru menetjeggyel utazhassanak. — Hasonló menetdíjkezdménynek lehetőség szerinti engedélyezésére egyidejűleg a m. kir. államvasutak útján a többi hazai vasutak igazgatóságait is felhívta. A mennyiben ez alhalommal a technológiai iparmuzeumban rendezett ingyenes 6 napos motorkezelői tanfolyamon is részt kívánunk venni, úgy erről a kamarához előzetesen jelentés teendő, mert a tanfolyamokra a jelentkezés rendjében biztosítható a részvételi engedély. Debrecen, 1903. július 17. A kerületi kereskedelmi- és iparkamara nevében: Szávay, titkár.

* Veszedelmes gyermekjáték. Veszedelmes játékot üzött tegnap délután három gyermek és kevésbe mult, hogy az egyik életével nem lakolt érte. A három csintalan gyermek különös élvezetet talált abban, hogy a Péterfia-utcán járó öntözőkocsikra felugráljanak. A kocsi hasztalan kergette el őket, újra visszatértek. Egy ilyen leugrás alkalmával az egyik gyermek, Jóga János arra felé ugrott le a merről a helyivasut sinei fekszenek. Az ugrás pillanatában ért oda a kisvonal és a gyermeket elütötte. Szerencsére a kisvonal mozdonya nem ment rajta keresztül, hanem félredobta. A gyermeknek nem történt nagyobb baja csupán balkarján ejtett a mozdony kisebb mérvű sérülést. A sérültet bevitték a közeli kórházba, a honnan sebei bekötözése után eltávozott.

* Beke Imre betegsége. A városi tisztikar egyik kiválóan derék tagja, Beke Imre városi kiadó, mint részvétellel értesülünk, több mint hat hét óta betegen fekszik Péterfia-utcai lakásán. Alla. óta betegségének első heteiben komoly volt, de erős természetű ma már győzedelmeskedett a betegség felett. Pár hét alatt, orvosi vélemény szerint, egészségben hagyhatja el szobáját s átveheti hivatalának intézését.

* Magyar név. Wurstl Gyula debreceni gyári munkás belügyminiszteri engedéllyel *Váróra* magyarosította nevét.

* Katonai elbocsátások. A honvédelmi miniszter dr. Balkányi Edét, debreceni orvost a budapesti I. honvédkerületi parancsnokság nyilvántartásában álló szolgálaton kívüli viszombeli II. oszt. ezredorvost és Trajanovics Antal 3-ik honvédgyalogezredbeli tartalékos gyógyszerészügyi gyakornokot, augusztus 1-től kezdve, saját kérelmükre a honvédség kötelékéből elbocsátotta.

* A katonai puskaművesek iparüzését a felsőbb hatóságok beszüntették. Most a kereskedelmi miniszter arról értesíti a kamarát, hogy a honvédelmi magyar királyi miniszter ur 40,811. sz. alatt valamennyi honvédkerületi parancsnoksághoz intézett rendeletével a tényleges állományu honvéd fegyvermesterek,

fegyverekkel, az ezekhez tartozó szerelékkel és fegyver alkatrészekkel való kereskedés üzését is eltiltotta. Hasonlóképpen megtiltotta ezen egyéneknek, hogy az említett cikkek beszerzésére egyes cégeket reklamszerűen ajánlják.

* Késedelmi kamat az ex-lexben. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, melyben figyelmezteti az adóhivatalokat, hogy csak azok után az adótartozások után számíthatnak késedelmi kamatokat, melyek az ex-lex beállta előtt váltak esedékessé. Az ex-lex alatt esedékessé vált adótartozások után késedelmi kamat nem jár.

* Gyermekholttest a szivar-dobozban. Csak pár nappal ezelőtt adtunk hirt egy bűnös anya lelketlen jettéről, a ki gyermekét vászonba csomagolva kidobta a Cegléd-utcai temető bozótjai közé, most újabb hasonló büntettel foglalkozik a rendőrség. Ezuttal egy Csapó-utcai temetőben játszódozó gyermek fedezte fel a bűntényt. A temető árkában ugyanis szivarskatuját talált, a melyet felnyitva, meglepetve egy gyermekhullát lelt benne. A rendőrség a hullát kiszállította a kórházba, a hol felboncolják.

* A városi rendőrlegénység ruháinak átvétele. A városi rendőr és hajdulegénység ruháit a Szedlák és Vámos-cégtől tegnap délelőtt vette át Vecsey Imre elnöklésével alakult bizottság. A ruhákat a bizottság kifogástalannak találta s tegnap már megkezdte szétosztását a legénység között.

* Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést. Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejthetetlen jó anyának, testvérnek és áldott emlékü jó rokonnak néhai özvegy Faragó Vilmosné, szül. felsőpulyai Somogyi Ida asszonynak, folyó hó 16-án, délelőtt 11 órakor, életének 68-ik, özvegyiségének 31-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 18-án, délután 5 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint a Péterfia-utca 45. sz. háztól a Szent-Anna-utcai temetőben levő családi sírhelyre örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise áldozat pedig folyó hó 20-án, délelőtt 9 órakor fog az egek urának bemutatni. Mely végtiszteségtételre rokonainkat, barátainkat szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1903. július 17-én. Fia: Faragó Ernő nevével Vasaly Ida. Testvérei: özv. Pathó Flórisné szül. Somogyi Alojzia. Somogyi Gyula. Valamint számos rokonok nevében is.

* Angelotti jubileuma. Angelotti Vilmos, a debreceni mulató igazgatója, hétfőn ünnepli harminc éves igazgatói működésének jubileumát. Ezt az alkalmat a társulat tagjai arra használják fel, hogy Angelottira emlékezetessé és feledhetlenné tegyék a jubileum napját A jubileum alkalmával gazdag és felette érdekes programmal játszik a társulat s a közönség is bizonyára zsufolásig fogja megtölteni a Mulató tágas udvarkert-helyiségét.

* Kedélyes estély. A magyarországi cipész eszmadia munkások és munkások helyi csoportjának vigalmi-bizottsága folyó év július hó 19-én, azaz vasárnap este, az „Otthon” kávéház kerthelyiségében, rossz idő esetén az étteremben, dal, szavalat, nemzetközi

világposta és polgári házassággal egybekötött kedélyes-estélyt rendez. Kezdeté este 7 órakor.

* Élelmes házi tolvaj hosszabb idő óta rendszeresen fogyasztotta a Debrecen sörcsarnok vendéglősenek felszerelését. Fehérneműek, poharak és evőeszközök közt valóságos pusztítást vitt véghez. A vendéglős panaszára a rendőrség kutatni kezdett a tolvaj után, a kit a mosóné személyében el is csipett. — A tolvaj nő lakásán az összes ellopott tárgyakat megtalálták és jogos tulajdonosának a rendőrség azonnal visszaadta.

* Milyen időnk lesz? Falb a hónap második felére a következő időt jósolja. Számos zivatar várható: az azokat kísérő esőzések azonban jelentéktelenek. 24-ikétől kezdődőleg, mely 1-ső rendű kritikusan nap, a lecsapódások szaporodnak és ez időtájt meglehetősen magas maximumot érnek el. A hőmérséklet a kritikusan napon jóval a rendesen felül áll. E napon sok zivatar lesz.

* Tegnap halottak. Tegnap az anyakönyvi hivatalhoz a következő halálozásokat jelentették be: Schuller Gizella ág. ev. 6 hónapos, özv. Faragó Vilmosné r. k. 68 éves, Rottmann Piroska izr. 3 éves (vörheny.)

* Remek csipke gallérok, file nec, schvéd és selyem nyári félkeztük applicatióval, csipkék, himzések, ruhakellékek és díszek legolesőbban beszerezhetőek Bartha Kálmán főtéri üzletében.

TÁVIRATOK.

Miniszterelnök utazása.

Budapest, július 17. Khuen-Hédervary a legújabb hírek szerint szombaton nem megy kihallgatásra.

Plósz miniszter nem mond le.

Budapest, július 17. Több budapesti lapban az a hír jelent meg, hogy Plósz miniszter le akar mondani. Ezekkel szemben Plósz kijelenti, hogy a híresztelések minden alapot nélkülöznek, a lemondás eszméje távol áll tőle, mert *befejezni óhajtja azokat a nagy, az ország életébe vágó igazságszolgáltatási műveket, a melyeket elkezdett és a melyeknek eddig is összes erejét, tudását, munkáját szentelte.*

A képviselőház ülése.

Budapest, július 17. Szünet után Báró Kaas Ivor beszélt. Kijelentette, hogy nem pártja nevében szól, hanem a maga nevében. — Éles kritikában szól a miniszterelnök programja ellen, melyet nem vesz tudomásul.

A pápa állapota.

Róma, július 17. A pápa az éjszakát nyugtalanul töltötte. Fájdalmakat is érzett. Kevés bouillont evett. Állapota egyébként lényegesen nem változott.

Róma, július 17. A pápa állapota pereről-perere rosszabbodik, ereje hanyatlis a katasztrófa minden pillanatban várható. Környezetében lévők már nem is áltatják magukat azzal a hiu remény-

nyel, hogy a pápa állapotában tartós javulás állhat be. Lehetséges, hogy a katasztrófa még néhány óráig, sőt pár napig is elhúzódhat, de már nincs messze. A Vatikánban már megtették az előkészületeket a halálesetre. Péter templomban reggel öt órától délután négy óráig boesátják a népet a ravatalhoz, ezen túl már a meghívott előkelőségek járulhatnak a ravatalhoz. Hat órától nyolcig tartó időközött a papság részére tartják fenn.

Szerencsétlenség királylátogatáskor.

Christiana, július 17. A királynak Degermolenben történt látogatása alkalmából egy kikötőhid leszakadt. Száz ember a vízbe esett. Számosan súlyosan megsebesültek.

Merénylet a görög trónörökös ellen.

Athén, július 17. Phaleron kikötő város nyári színházában diszeloadás volt tegnap, melyre Konstantin trónörökös nejével, Zsófiával együtt megjelent. Az előadást egyszerre kínos jelenet zavarta meg. A trónörökös páholyában egy ember rontott be és gyalázó szavak kíséretében a trónörökös nejére rohant. — Az athléta természetű trónörökös a merényletnek elébe ugrott, megragadta és kidobta a páholyból. A merénylet a rendőrség elfogta, neve Kavalleri asztaloslegény. — Tettét részeg állapotban követte el.

A nyugtalan Vezuv.

Nápoly, július 17. A folyton füstölő Vezuv állandó rettegésben tartja a környék lakosságát. Most egyre nyugtalanítóbb hírek érkeznek kitöréseiről, a melyek veszedelmessé kezdenek válni s a hegy tövében fekvő községek, nagyobb kitörésektől félve, rettegésben töltik a napokat.

HIREK

Éjjeli posta.

A király az ujságban.

A kinek valamelyes köze van a nyilvánossághoz, az feszült figyelemmel kíséri a lapokat: mit írnak róla? A nyilvánosság ez emberei természetesen tagadják, hogy hiuk, de azért csak azokat a sorokat metszik ki és teszik el emléküil, melyek kellemekek rájuk nézve. Minden primadonnának van egy albuma: lapjai tele vannak ragasztva kritikákkal. Természetesen csak olyan kritikákkal, a melyeket jó barátok írtak. Minisztereknek is van ilyen albumok, abba is kritika van beragasztva, csak hogy a minisztereknek két albumuk is van: egy a pozitív és egy a negatív sikerek számára.

Az egyiket annak mutatják meg, a ki előtt dicselkedni akarnak, a másik a keserves panaszok eszköze. Hogy a királyok mint viselkednek az ujságokkal szemben, arról kevésbé megbízhatók az értesülések. Általános az a szokás, hogy a királyok titkárai, a kiknek feladata a lapokat elő-

vasni, csak azokat a cikkeket mutatják be a fejedelemekek, a melyekben nincsen fel ségsértés. Péter király azonban, a szerbek vadonutaj uralkodója, el akar térni a hagyományos szokástól.

— Mindent látni és hallani akarok, mert csak így tudhatok meg mindent, — ez az axiómája a belgrádi királynak.

Mint fővárosából jelentik. I. Péter naponta hajnali öt órakor kel és délig dolgozik. Hogy min dolgozik azt a titkárja tudja, a kinek hajnalban be kell hoznia a fejedelemekekhez az összes ujságokat. Természetesen a külföldi ujságokat. Azokkal aztán bezárkózik I. Péter. A mikor déltájban újra beléphet a titkár, nagy halom hirtel hever a király asztala körül s minden lapból ki van metszve néhány sor.

Az íróasztalon pedig jókora album fekszik, a mellett meg egy üvegecske ragasztógummi. Néha nagyon dühös a király s ilyenkor az albuma ragasztott cikk mellett piros és kék írómával irt felkiáltó- és kérdőjelek sorakoznak.

Érdekes volna ezt az albumot látni. Vajjon milyen megjegyzések tarkíthatják azokat a cikkeket, a melyek I. Péter trónra léptét dekumentálták.

× **Gyászistentisztelet Kállay Bénéért.** (Éjjeli express tudósítás.) Kállay Béni lelkiüdvéért ma délelőtt tartották meg az engesztelő gyászistentiszteletet a szervita atyák belvárosi templomában. A templomot az istentiszteletre az enterprise emberei gyászpompába borították és délszaki növényekkel ékesítették. A ravatal a szentély előtt volt felállítva és temérdek égő viaszgyertya és virág vette körül. Magát a ravatalt az elhunyt miniszter eimeres gyászjelentései díszítették. A szertartás tíz órakor vette kezdetét, de a feketével bevont pad sorokat már jóval előbb megtöltötte a gyászoló közönség. Legelsőnek Kállay Béni özvegye és gyermeke érkeztek meg, kik a ravataltól jobbra az első padban foglaltak helyet. Valamivel később jött meg Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter és nyomban utána dr. Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter és dr. Láng kereskedelmi miniszterek, kik a baloldali első padban ültek. A gyászoló közönség sorában többek között ott voltak: báró Kutschera Hugó civiladlatus, Zoltán lovassági tábornok, Svjeticsánin Manó tábornok, csendőrségi parancsnok, Schettinger A. kormánytanácsos, Thallócy osztályfőnök, Rukavina és Foglár kerületi főnökök, Zaharics járásfőnök, Kvassay, Szavito és Litsaun főszoigabírák, Szalay László miniszteri tanácsos, Okolicsányi és sokan mások a bosnyák küldöttség tagjai közzül. A gyászszertartást Hettyei Sámuel pécsi püspök végezte udvari papjainak, a szervita atyák és számos növendékpap segédletével. Istentiszteletet adott az operai énekesek-kara, Steiner Károly helyettes karnagy vezetésével.

× A ki gyermekeket eszik.

(Éjjeli express tudósítás.) Cairó városában néhány hónap óta el-tünetedezik az utcáról néhány játszó gyerek. A szülők kétségbeesen kutattak a nyomaveszett gyermek után, de nem találták meg. Végre valaki jelentést tett a rendőrségnél, hogy egy Cair-Jakoból származó asszony csalogatja a lakására a gyermekeket, ott megöli őket és — megsüti. A rendőrség most meggyőződött arról, hogy ez való, mert letartóztatta a kannibál asszonyt.

× A miniszterelnök köszönete.

(Éjjeli express tudósítás.) A miniszterelnök a következő táviratot küldte Te-

mesvárra: Plausitz pártelnöknek, Temesvár. Belső örömmel vettem azon hírt, hogy Temesvár szabad királyi város országgyűlési képviselőjévé megválasztattam. Örömmel töltött el különösen azért, mert újabb fényes győzelmét jelenti azon eszméknek, a melyeknek mi a szabadelvűpárt zászlaja alatt küzdünk, mindig hivei voltunk. Fogadják szíves üdvözlétükért és jókívánataikért őszinte köszönetemet. Hazafias lelkesedésük erőt nyújt nekem, az elém tűzött nagy és nehéz feladat megoldásához. Gróf Khuen-Héderváry. Ezt az ékes táviratot nyilván maga a b. m. fogalmazta.

× **Csalódott szerelmesek egylete.** (Éjjeli express tudósítás.) Megható regények szomorú hősnői, pártában maradt leányok és nőgyűlölő férfiak, akiknek szívét megmérgezte a csalódás, tanuljatok ebből a példából, amelyet a szászmeiningeni Schweina város boldogtalan leányai adnak. Nem tudjuk, vajjon a schweinai leányokban vagy a legényekben van a hiba, de a kis városkában hihetetlen nagy a száma a csalódott szerelmeseknek. Oly sokan vannak az álmatlan éjszakákon panaszosan sóhajtozó, reményszegett leányok, hogy egész társadalmi rendet alkotnak. Mint Schweinából jelentik, ez a társadalmi rend most szövetségessé tömörült. Két nap előtt alakult Boldogtalan Szerelmesek Egylete név alatt a liga, amely célul tűzte a kölcsönös vigasztalást. Egyelőre csak leányok a tagjai ennek a szövetségnek, de ha majdan a csalódott legények is a kötelekbe lépnek, remélhetőleg csakhamar meg kell változtatni az egylet címét: a boldogtalan szót.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Gondnokság.** A debrezeni törvényszék Elek Adorján hajduböszörményi nős, 47 éves iparost, hét gyermek atyját, elmebaja miatt jogerős ítélettel gondnokság alá helyezte.

§ **Hivatali eskü.** Soltész Endre, a debreceni kir. járásbíró ujonnan kinevezett albirája tegnap tette le hivatali esküjét a törvényszék teljes ülése előtt, melyen Szüts Miklós dr. elnökölt. Az új albiró augusztus 4-én foglalja el hivatalát és 5-én már polgári pereket fog tárgyalni.

A tűzpróba.

(Regény.)

— Folytatás. —

— Igen és azt mondja, hogy ő üde léget akar élvezni. Csak azt szeretném tudni vajjon üde léggel lehet-e családót jól tartani? Hanem valóban Sire, én oly bosszus vagyok . . . majd nem feledém, hogy ön valamit akar velem közölni, mit kíván ön?

— Azonnal közlöm azt kegyeddél oly röviden a mennyire csak lehetséges. Mindenek előtt ki kell nyilatkoztatnom, hogy én a legbarátságosabb érülettel jövök. Kegyednek férje nemde bizonyos Milburnnal áll barátságban?

— Nem Sire. Azt nem mondhatom, hogy neki barátja, mert látom, hogy gyűlöli őt, akár a mérget, de ismerik egymást s ez a rossz ember azt teszi vele a mit akar. Én e miatt rettenetesen szerencsétlennek érzem magam, mert nekem gyanum van, hogy ez a legnagyobb semmirekellő.

— Igaza van asszonyom, — viszonzá mister Templeman — ez nagyon gonosz ember.

— Tehát ismeri őt Sire?

